

Valtakunnalliset koordinaatiohankkeet

Energiatehokkuus: Energiatehokkuudesta kilpailukykyä maaseudulla -
energiatehokkuuden koordinaatiohanke

ProAgria Keskusten Liitto ry, Maarit Kari, maarit.kari@proagria.fi

Green care -hyvinvointipalvelut: Valtakunnallinen Green Care
Koordinaatiohanke

Luonnonvarakeskus, Elina Vehmasto, elina.vehmasto@luke.fi

Luomu: Manner-Suomen maaseutuohjelman luomualan kehittämisen
koordinaatiohanke vuosille 2015-2017

Pro Luomu ry, Marja-Riitta Kottila, marja-riitta.kottila@proluomu.fi

Luonnontuotteet: Luonnontuotteet monipuolistuvissa arvoverkoissa (LUMOA)

Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti, Juha Rutanen, juha.rutanen@helsinki.fi

Lähiruoka: Lähiruoan koordinaatiohanke

Turun yliopiston Brahea-keskus, Päivi Töyli, paivi.toyli@utu.fi

Matkailu: Rural Finland - valtakunnallinen matkailun koordinaatiohanke

Karelia ammattikorkeakoulu Oy, Raija Ruusunen, raija.ruusunen@karelia.fi

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

ENERGIA- TEHOKKUUDESTA KILPAILUKYKYÄ MAASEUDULLA

Energiatehokkuus, hankkeen tehtävät

4.2 Energiatehokkuuspalvelut; käyttö ja saatavuus, resurssi; maatilat ja maaseudun yritykset

- Energiapalvelut tiloille**
- Viestintä
  - Valmiudet ja välineet
  - neuvojaresurssi

- Energiapalvelut yrityksille**
- Konseptointi
  - Muut koordinaatiohankkeet

Tavoite:
Energiansäästö ja investoinnit

4.3 Yhteistyö ja tiedonvälitys

- Tiedonvälitys**
- Rahoitusmahdollisuudet
  - Toiminta
  - Maaseutu- ja poliittisten ohjelmien linjaukset
  - Energiapalvelut
  - Energia
  - KV-toiminta ja tekninen kehitys

- Yhteistyö**
- Hanketoimijat
  - Energiatoimijat
  - Viranomaiset
  - KV-toimijat

Tavoite:
tiedonvälityksen ja yhteistyön lisääminen

Viestintä toimialasta ja energiasta, hankkeiden vaikuttavuudesta, kehittämisestä ja linjauksista

- Maaseutuohjelma**
- Keinot
  - Kehittämistoiminta

- Energia- ja ilmastopoliittika**
- Tavoitteet

Tavoite:
Kehittämistoiminta palvelee poliittisia tavoitteita

4.4 Hallinto ja toteuttaminen: Maaseutuohjelma ja poliittiset ohjelmat

Ajankohtaista:

- Hanketrefejä eri puolilla Suomea
- Kotisivut avataan lähiaikoina
- Neuvojakoulutus: webinaarit energianeuvojille
- Uutiskirjeet ja -koosteet
- Hankkeet ja kehittäjät kartalle

Luomu, tarkoitus ja tavoitteet

Luomun koordinaatiohanke tarjoaa alueellisille kehittämishankkeille viestinnällisiä ja toiminnallisia työkaluja ja edistää kehittäjien välistä yhteistyötä.

Koordinaatiohankkeen tavoitteena on

- lisätä alueellisessa hanketyössä toimivien luomutuntemusta,
- auttaa kirkastamaan luomun imagoa maakunnissa,
- muodostaa kehittäjistä innostava ja osaava yhteistyöverkosto ja
- nostaa esille hyviä alueellisia esimerkkejä.

Hanketta vetää Pro Luomu, ja hankekumppaneita ovat Luomuinstituutti, EkoCentria ja ProAgria Etelä-Suomi.

Mitä tehdään?

1. Luomun tarina: viestinnälliset kärjet hankkeiden käyttöön
2. Hankkeiden yhtenäiset kampanjat eri kohderyhmille
3. **Luomu maakunnissa -tiedotus**
  - oman maakunnan luomutilanteen kartoitus
4. Fokusryhmätyöskentely
  - 2 asiantuntijaryhmää, jotka pohtivat luomun kehittämisen kannalta keskeisiä ongelmia ja esittävät niihin ratkaisuja. Tulokset julkistetaan teemaseminaareissa.
5. Vuorovaikutus luomuarvoketjujen kanssa
  - Tuotannonalakohtaisten arvoketjutyöryhmien työn tuloksia viestitään alueellisille hankkeille ja päin vastoin. Nykyisten ryhmien (maito, liha, kasvis ja HoReCa) lisäksi hanke perustaa luomukeruuotteiden arvoketjutyöryhmän.
6. Luomufoorumi
  - Luomualan asiantuntijaseminaari järjestetään vuosina 2016 ja 2017.

Lähiruoka

Yhdessä tehden parempiin tuloksiin

Tavoitteet

- Lisätä ja tiivistää lähiruoka-alalla toimivien yhteistyötä ja verkostoitumisen avulla kasvattaa alan kilpailukykyä
- Sovittaa yhteen kansallisia, alueellisia ja kansainvälisiä toimenpiteitä
- Vahvistaa alaan liittyvien hankkeiden ja toimijoiden välistä tiedonvaihtoa, yhteistyötä ja työnjakoa
- Tukea ja täydentää alueilla toteutettavaa kehittämistyötä rakentamalla yhteyksiä ja suunnittelemalla yhteisiä toimenpiteitä
- Viestiä lähiruoasta

Toimenpiteitä

- Hanketreffit: alueiden väliset, eri teemojen ympärillä
- Lähiruokafoorumi: kerran vuodessa isompi seminaari
- Lähiruokaryhmän (edustus yksi hlö/maakunta) kokoontumiset
- Yhteinen näkyvyys tapahtumissa
- Ajankohtaistilaisuuksien järjestäminen eri teemoista
- Tuottaa, koostaa ja jakaa yhteistä materiaalia mm. oppaat, ohjeet, info- ja/tai koulutuspaketit, yritystuet,...
- Yhteistyön tueksi asioiden kokoamista ja hyvien käytänteiden jakamista mm. elintarvikelainsäädäntö, lyhyet ketjut,...

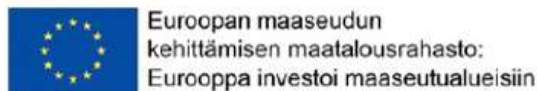
Viestinnässä

- Kerää ja jakaa lähiruokatietoa aitojamakuja.fi:ssä: uutisia, tapahtumakalenteri, yrityshakupalvelu, yritysten lukumäärä ja kehitys, lähiruokahankkeet, selvitykset ja tutkimukset
- Somen välineet käytössä: Facebook (myös suljettu ryhmä LÄHIKO), Twitter, uutiskirjeet, lähiruokasähköpostilista

RURAL FINLAND - matkailu

Tavoitteet ja toimenpiteet:

- 1) Edistää ohjelman hankerahoituksen tehokasta ja tuloksellista suuntaamista:
  - Alueille viedään tietoa kansallisista tavoitteista ja alueilta kerätään tietoa, miten ohjelma toteutuu
  - arvioidaan toteutuuko alueellinen suunnittelu ja kehittäminen suhteessa kansallisiin strategiatavoitteisiin
- 2) Tiivistää yhteistyötä ja jalkauttaa parhaita käytänteitä:
  - alueelliset kehittäjäryhmät, joissa nimetty vastuuhenkilö, avoin toimintamalli
  - varmistaa toimijoiden osaaminen ja välttää päällekkäisyyksiä, jakaa hyviä käytänteitä #ParastaMaalla, tutkimustietoa ja jakaa kehittämistyökaluja

RURAL FINLAND - matkailu

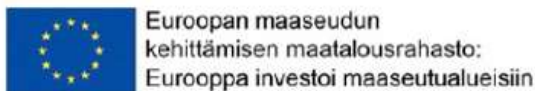
Tavoitteet ja toimenpiteet:

3) Kerätä tietoa maaseutumatkailun yritystoiminnasta ja kehityksestä sekä välittää tietotarpeita alan tutkijoille ja hankerahoittajille

- Tiedon tuottaminen kehittämisen ja päätöksenteon tueksi sekä osaamisen lisäämiseksi
- Kehittämistyön onnistumisen mittaaminen

4) Toteuttaa monikanavaista tiedotusta ja viestintää

- Käytössä visuaalisia keinoja, avoin foorumi, Facebook, nettisivut, Twitter, Instagram, webinaarit, Google Hangouts
- Tutkimustieto visualisoidaan ja jalkautetaan aluetasolle.

Luonnontuotealan koordinaatiohanke

LUMOA:n neljä tehtäväkokonaisuutta

1 Kehittämistyön aktivointi, koordinointi ja yhteistyö

- Tavoittaa alan toimijat, yritykset, hallinto ja muut sidosryhmät
- Hankkeiden valmistelun ja toteutuksen tuki, yhteensovitus ja työnjako
- Yhteiset tapahtumat, vuorovaikutus

2 Viestintä ja innovaatiotuki

- Tietopankki ja viestintämateriaali
- Tutkimustiedon välittäminen
- Hanketulosten ja hyvien käytänteiden jakaminen
- Nuorisotoiminnan aktivointi
- Innovaatiotoiminta
- Kansainvälisten yhteyksien tukeminen

3 Toimialojen rajapinnat ja uudet yhteistyöverkostot

- Toimialojen välisen yhteistyön aktivointi
- Uusien kontaktipintojen hakeminen
- Hyvien esimerkkien esilletuonti

4 Kehittämiskysymyksien ratkaiseminen

- Aihekohtaisten työryhmien kokoaminen tai erillisselvitysten tekeminen alan kehittämiskysymysten ratkaisemiseksi
- Esim. raaka-ainetuotannon kysymykset, luomukeruu, villikasvit, sienituotteet, luonnonkosmetiikka, palveluinnovaatiot
- Ratkaisujen ja ideoiden välittäminen alan kehittämistyöhön

LUMOA-hankkeen toimintaa

- **Aluetilaisuudet** (ELY-keskukset, Leader-ryhmät, toimijat, yrittäjät): alan näkymät, koordinaatiohanke ja toimintaohjelma, alueen kehittämistarpeet
  - Jyväskylä 5.11.2015
  - Joensuu 9.12.2015
  - Pohjois-Savo 10.12.2015
  - Pirkanmaa 9.2.2016
  - Keski-Pohjanmaa 23.2.2016
  - Pohjanmaa ja Etelä-Pohjanmaa 24.2.
  - Uusimaa, Varsinais-Suomi ja Satakunta: ajat selviävät pian
  - Etelä-Savo 8.3.2016
  - Häme 9.3.2016
  - Kaakkois-Suomi 10.3.2016
  - Pohjois-Pohjanmaa 15.3.2016
  - Kainuu 16.3.2016
  - Lappi 17.3.2016
- Verkkopalvelun ja viestintätyökalujen kehittäminen
- Hankevalmistelun tuki ja kommentointi
- Kehittämisteemojen valmistelu ja tukitoiminnan käynnistäminen, mm. luomukeruun arvoketjuryhmä, hyvinvointituotteet -työryhmä, nuorisoteeman hyvät käytänteet -kartoitus
- Kansainvälistymisen tuki, mm. kontaktit

LUMOA-hankkeen yhteystiedot

- **Juha Rutanen**, Helsingin yliopisto, Ruralia-instituutti, puh. 040 5737 568, juha.rutanen@helsinki.fi
- **Rainer Peltola**, Luonnonvarakeskus, puh. 029 532 6429, rainer.peltola@luke.fi
- **Mari Niska** (nuorisohankkeiden tuki ja aktivointi), Suomen 4H-liitto ry, puh. 0400 234 041, mari.niska@4h.fi
- **Eija Vuorela** (luomukeruusertifioinnin tuki ja aktivointi), Suomen 4H-liitto ry, puh. 040 715 1820, eija.vuorela@4h.fi
- **www.luontoyrittaja.fi/lumoa**

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Valtakunnallinen Green Care -koordinaatiohanke

Syyskuu 2015 – joulukuu 2017

Perustehtävät

- **Valtakunnallisen tunnettuuden lisääminen**
- **Valtakunnallisen verkostoitumisen edistäminen:**
Teemakohtaisia työryhmiä alan erityiskysymyksiin.
- **Alueellisen yhteistyön ja osaamisen kehittäminen:**
Edistää ja tukea hankkeiden käynnistymistä; Luoda alueellisen verkostoitumisen kanavia.
- **Tietosisältöjen tarjoaminen:** Green Care -portaali.
- **Green Care -brändin kehittäminen** rakentamalla laatumerkki.
- **Green Care -strategia** vuoteen 2020.

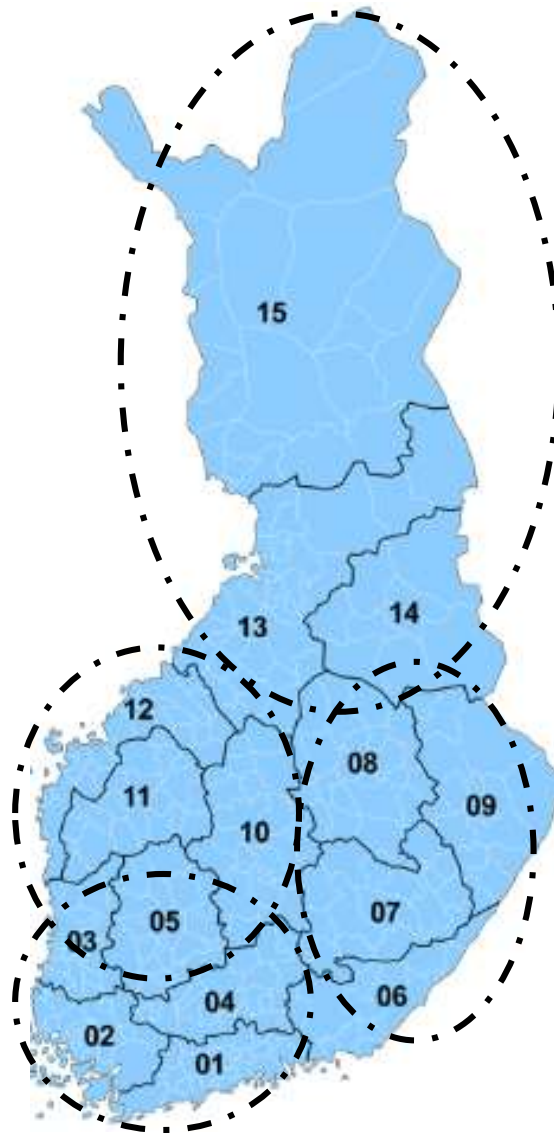

**Pohjanmaa, Etelä-Pohjanmaa,
Keski-Suomi ja Satakunta**

Anne Matilainen,
HY:n Ruralia Instituutti
anne.matilainen@helsinki.fi
050 4151 156

Kansallinen koordinointi,
**Pirkanmaa, Häme,
Varsinais-Suomi ja
Uusimaa**
Elina Vehmasto, Luke
elina.vehmasto@luke.fi
029 532 6613

Ota yhteyttä!
 Green Care
KOORDINAATIO

**Lappi,
Pohjois-Pohjanmaa ja
Kainuu**

Sanna Vinblad, Lapin AMK
sanna.vinblad@lapinamk.fi
040 701 2238

**Pohjois-Savo, Etelä-Savo,
Pohjois-Karjala, Kaakkois-
Suomi**

Marita Mattila, Mikkelin AMK,
marita.mattila@mamk.fi
050 312 5094